

ОТ ТРАДИЦИОНЕН ТЮТЮН ЗА ПУШЕНЕ КЪМ НЕГОРЯЕМИ НИКОТИНОВИ АЛТЕРНАТИВИ

ЕКСПЕРТЕН КЛУБ ЗА
ИКОНОМИКА И ПОЛИТИКА

Следващата информация се базира на изследването **„Ефекти върху общественото здраве и стопанството при промяна в потребителските навици от пушене на традиционните тютюневи изделия на употреба на нови никотинови негоряеми алтернативи“**,

публикувано в журнала към катедра „Публични администрация“ на СУ „Св. Климент Охридски“
Публични политики.BG / Public Policy.Bg, 12(3) с авторски колектив –

Стоян Панчев и Аркади Шарков

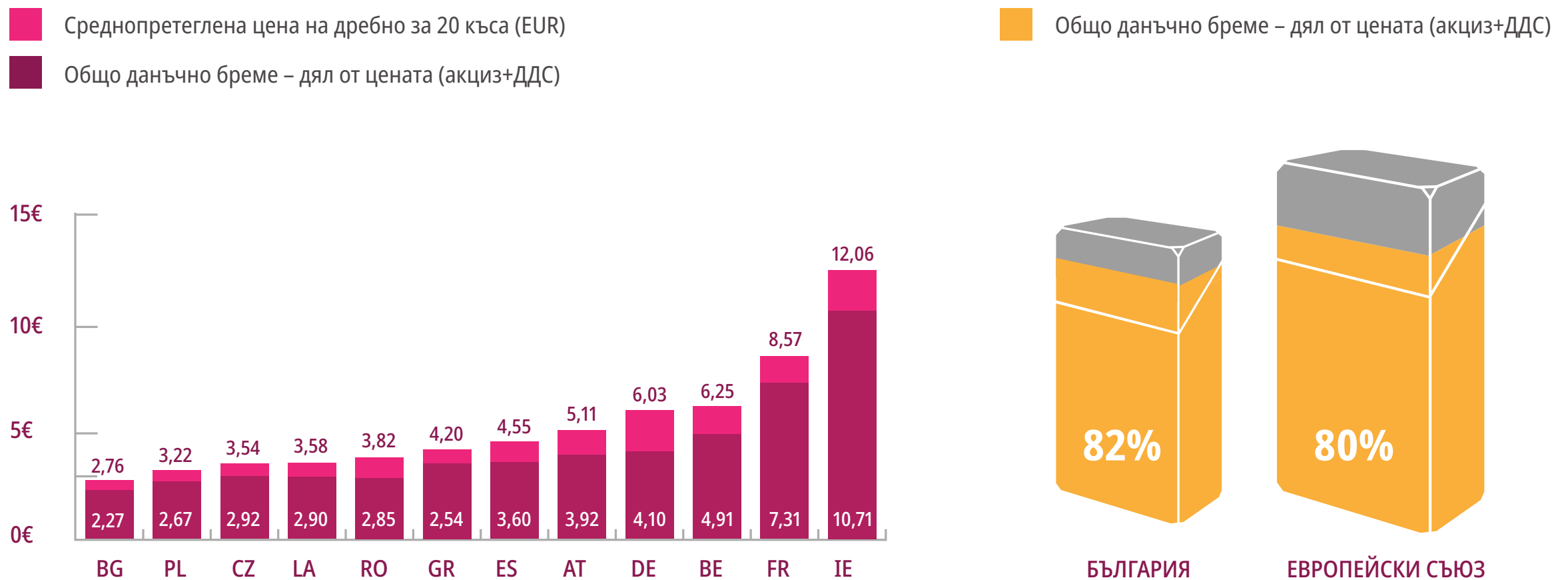
АБСТРАКТ

Тютюнопушенето причинява влошено общо здравно състояние, увеличаване на отсъствията от работа и повишено използване и разходи за здравеопазване. Пушачите са по-склонни от непушачите да развият сърдечни заболявания, инсулт, хронична обструктивна белодробна болест и рак на белите дробове. Станалите популярни нови алтернативи на цигарите, наречени тук никотинови негоряеми алтернативи (ННА) са показани като имащи потенциала за по-малко вредна алтернатива на традиционните тютюневи изделия (ТТИ). В това изследване оценяваме ефектите от потенциална промяна в потребителските навици, която се изразява в замяна на ТТИ с ННА в България, при липса на пълен отказ от употреба на тютюн и никотин, като цяло.

Измерени са спестяванията от публични разходи за хоспитализации и лекарствени продукти за домашно лечение, като се показва част от размера на публичните средства, които могат да бъдат спестени. За да допълним картината са използвани и два индикатора за загуба на работоспособност. Първата е директна загуба на работоспособност в резултат на смърт в резултат на четири групи болести, свързани с тютюнопушенето. Втората е индиректна загуба на работоспособност в резултат на издаване на болничен лист за временна нетрудоспособност в резултат на хоспитализация или домашно лечение с диагноза гореизброените четири групи болести.

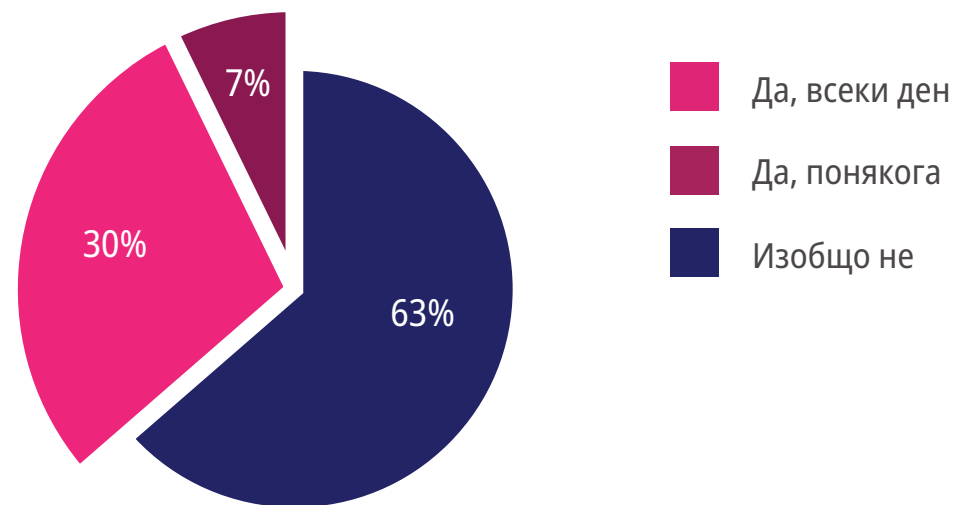
ДАНЪЧНА РЕГУЛАЦИЯ

СРЕДНОПРЕТЕГЛЕНИ ЦЕНИ НА ДРЕБНО И ДАНЪЧНА ТЕЖЕСТ ПРИ ЦИГАРИТЕ
ЗА СТРАНИТЕ ОТ ЕС КЪМ М.ЮЛИ 2020 г

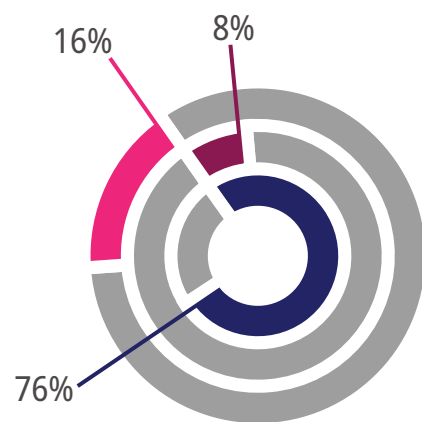

Източник: European Comission, Excise Duty Tables - Part III Manufactured Tobacco (07.2020)

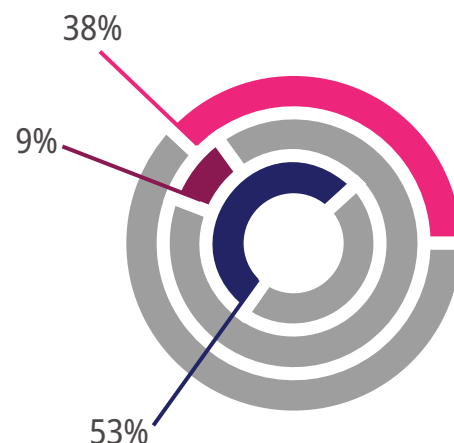
ПУШТЕ ЛИ?

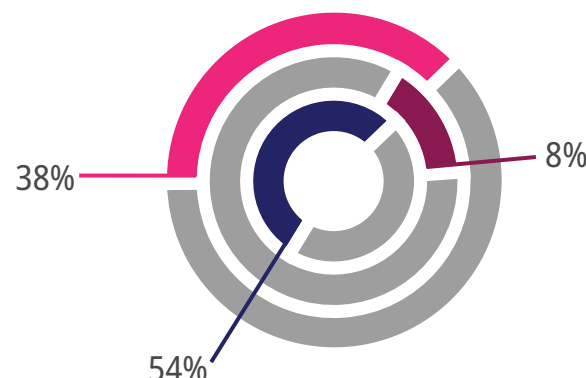
В графиките наблюдаваме стратифицирани по възраст данни за потреблението. В процентно изражение ежедневните потребители са най-много във възрастовата група между 45 и 64 г., следвани от по-младата част от населението между 25 и 44 г., където представляват 37,8% от отговорилите. Активните потребители са именно в тези два възрастови сегмента, обхващащи възрастта от 25 до 64 г., която също представлява и активната трудова възраст. Спрямо данните от ЕЗИ, проведено през 2014 г. потребяващите тютюневи изделия във възрастта между 15 и 24 г. са намалели с приблизително 5%, като следващите две възрастови групи запазват съотношението си, повишение с 5% има единствено при тези над 65 г. възраст.

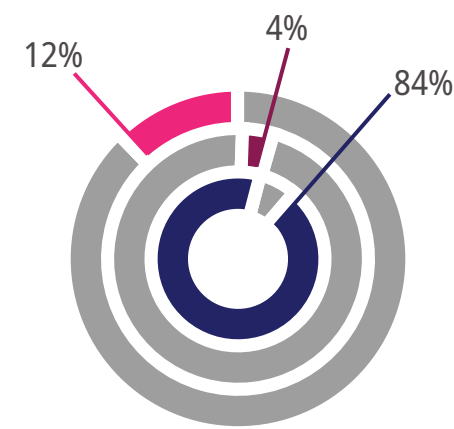
ВЪЗРАСТ: 15 - 24

ВЪЗРАСТ: 25 - 44

ВЪЗРАСТ: 45 - 64

ВЪЗРАСТ: 65+

Източник: НСИ, ЕЗИ (2019)

ОЦЕНКИТЕ ПОКАЗВАТ, ЧЕ ПУШЕНЕТО УВЕЛИЧАВА РИСКА ОТ:

За коронарна болест на сърцето от 2 до 4 пъти

За мозъчен удар от 2 до 4 пъти

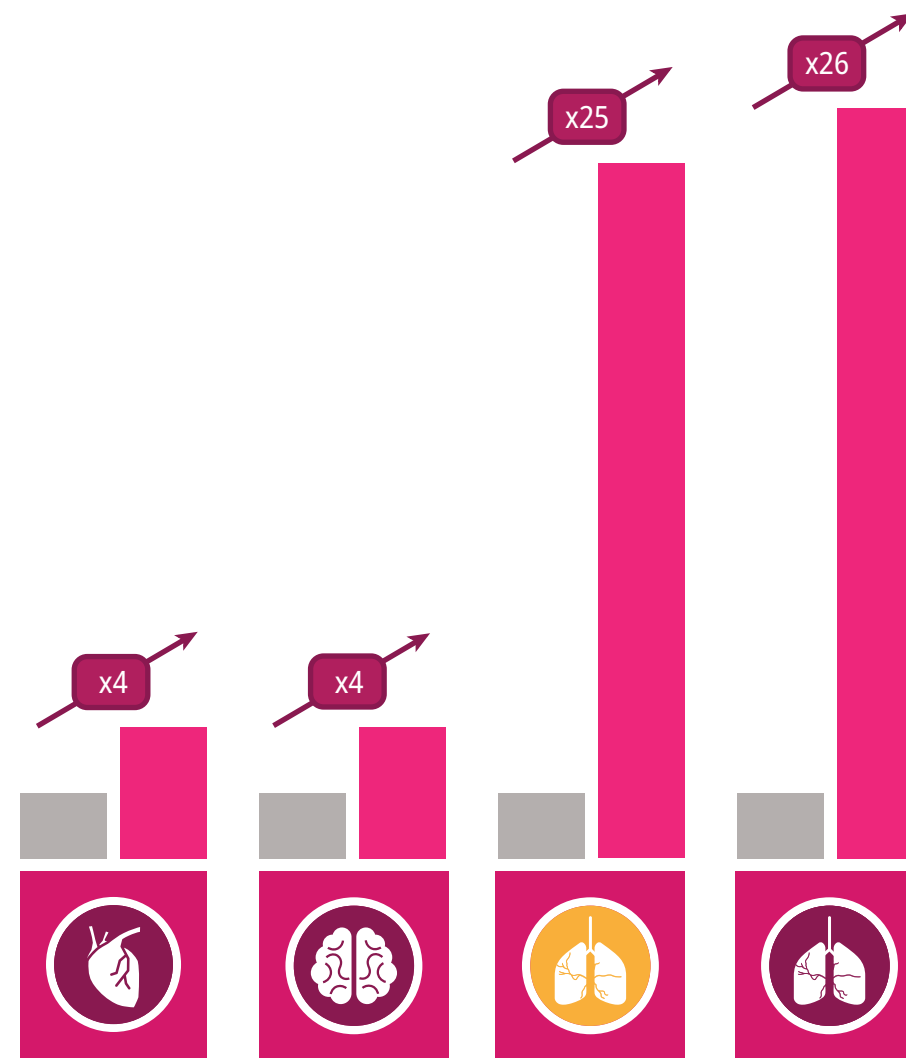
От мъжете, развиващи рак на белия дроб с 25 пъти

От жените, развиващи рак на белия дроб с 25,7 пъти

Пушачите са по-склонни от непушачите да развият сърдечни заболявания, инсулт и рак на белите дробове.

Източник: U.S. Department of Health and Human Services. The Health Consequences of Smoking—50 Years of Progress: A Report of the Surgeon General

СМЪРТ, СВЪРЗАНА С УПОТРЕБА НА ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

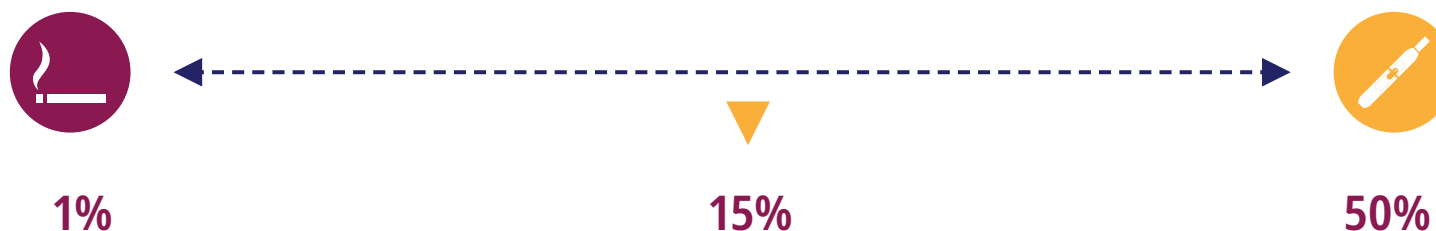
Източник: The Tobacco Atlas, Sixth Edition (2018)

МЕТОДОЛОГИЯ

За целта на изследването са разгледани три сценария – промяна в потребителските навици на 1%, 15% и 50% от активните пушачи в страната и ефектите върху четири индикатора.

Използвани са три индикатора за намаляване на вредния ефект от използване на запалими/горими тютюневи изделия за пушене.

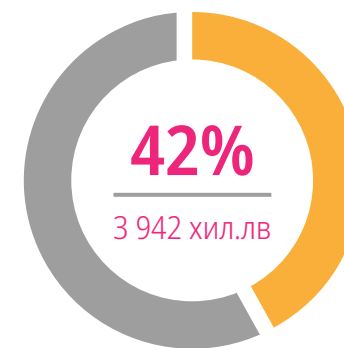
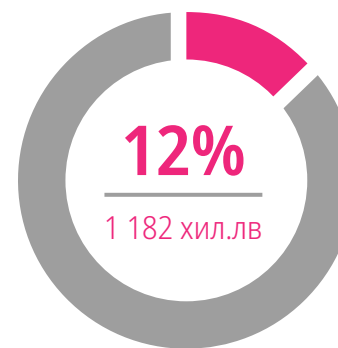
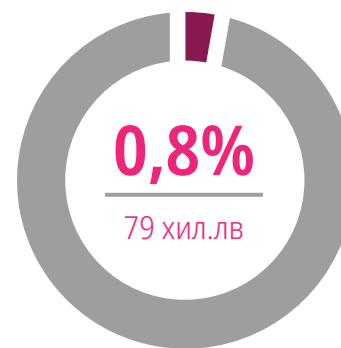
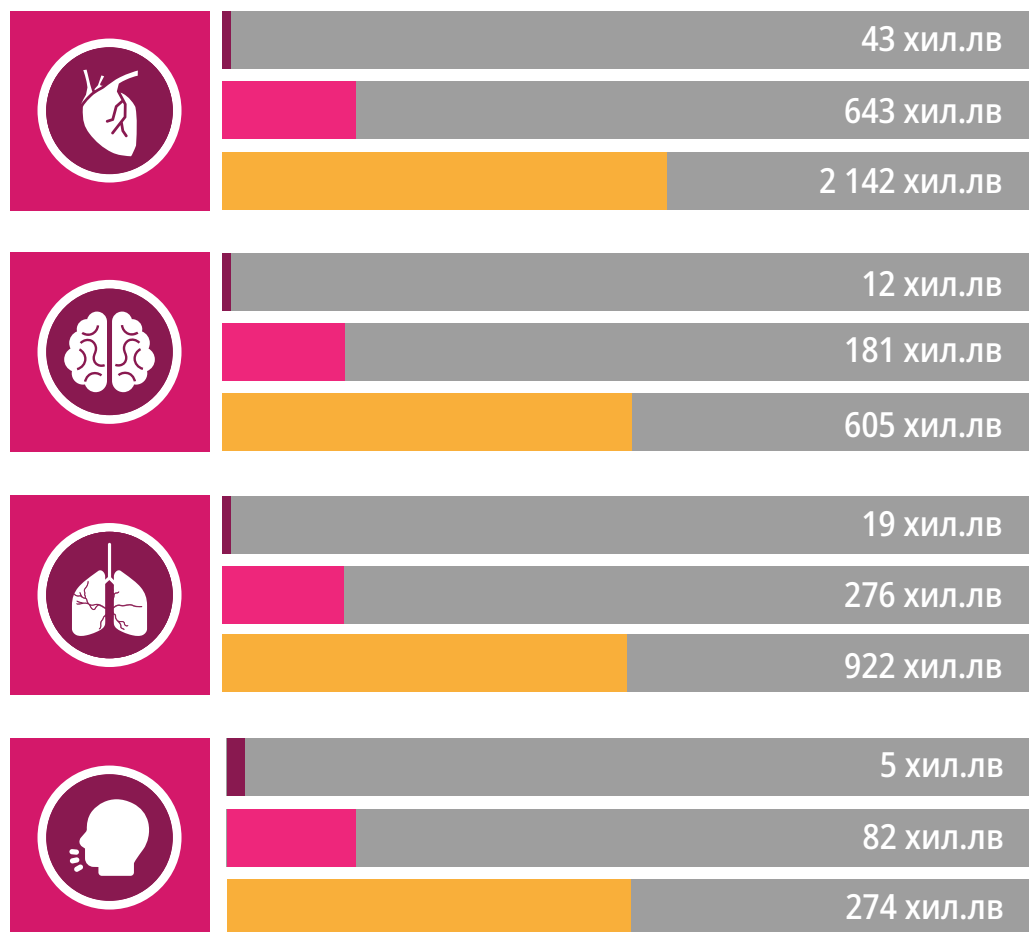
Висока степен на намаляване на заболяемостта от 97%, което се посочва като максимален потенциален ефект от различни изследвания, както и два по-консервативни сценария с намаляване на негативния ефект с 83% (средна степен на намаляване) и 70% (ниска степен на намаляване).

Изследвания:

1. Foster et al. (2017) Assessment of novel tobacco heating products THP1.0. Part 3: Comprehensive chemical characterisation of harmful and potentially harmful aerosol emissions
2. WHO (2019) Report on the Scientific Basis of Tobacco Product Regulation: Seventh Report of a WHO Study Group

ПОТЕНЦИАЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ НА НОУ И РАБОТОДАТЕЛИ,, СВЪРЗАНИ С ИЗДАДЕНИТЕ БОЛНИЧНИ ЛИСТОВЕ ПО ЗАБОЛЯВАНЯ, ХИЛ. ЛВ., 2014–2019 г.

*Базов сценарий : 9 500

- Сценарий I - при промяна от 1% на потребителските навици
- Сценарий II - при промяна от 15% на потребителските навици
- Сценарий III -при промяна от 50% на потребителските навици

Болести на органите на кръвообращението

Мозъчен инфаркт

Злокачествени новообразувания на дихателните органи

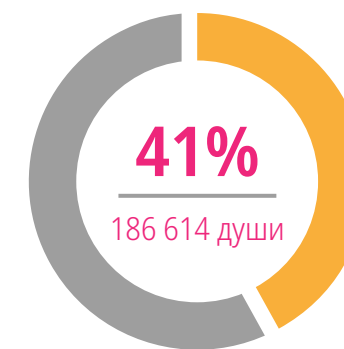
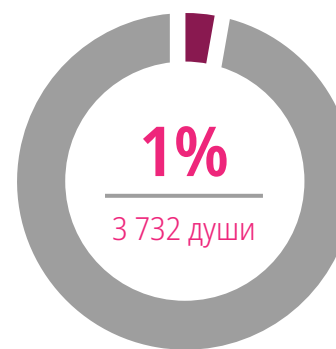
Хронична обструктивна белодробна болест

Източник: Национален осигурителен институт, собствени изчисления

ПОТЕНЦИАЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА СРЕДНОГОДИШНИЯ БРОЙ ЗОЛ ПО ЗАБОЛЯВАНИЯ, БРОЙ, 2014–2018 г.

Източник: НЗОК, собствени изчисления

***Базов сценарий : 449 673**

- Сценарий I - при промяна от 1% на потребителските навици
- Сценарий II - при промяна от 15% на потребителските навици
- Сценарий III - при промяна от 50% на потребителските навици

Болести на органите на кръвообращението

Мозъчен инфаркт

Злокачествени новообразувания на дихателните органи

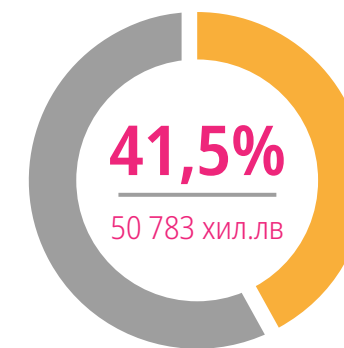
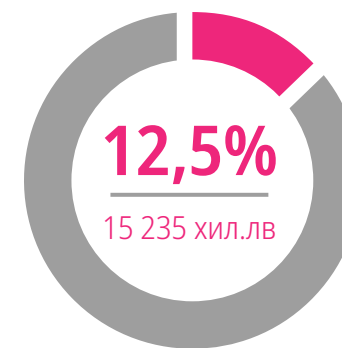
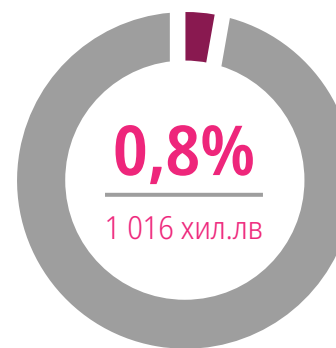

Хронична обструктивна белодробна болест

ПОТЕНЦИАЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ РАЗХОДИ ЗА ЛЕЧЕНИЕ ПО ЗАБОЛЯВАНЯ, ХИЛ. ЛВ., 2014–2018 г.

Източник: НЗОК, собствени изчисления

*Базов сценарий: 122 368

- Сценарий I - при промяна от 1% на потребителските навици
- Сценарий II - при промяна от 15% на потребителските навици
- Сценарий III - при промяна от 50% на потребителските навици

Болезни на органите на кръвообращението

Мозъчен инфаркт

Злокачествени новообразувания на дихателните органи

Хронична обструктивна белодробна болест

ПОТЕНЦИАЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА БРОЯ УМИРАНИЯ ПО ЗАБОЛЯВАНИЯ, 2014–2019 г.

*Базов сценарий : 10 077

- Сценарий I - при промяна от 1% на потребителските навици
- Сценарий II - при промяна от 15% на потребителските навици
- Сценарий III - при промяна от 50% на потребителските навици

Болести на органите на кръвообращението

Мозъчен инфаркт

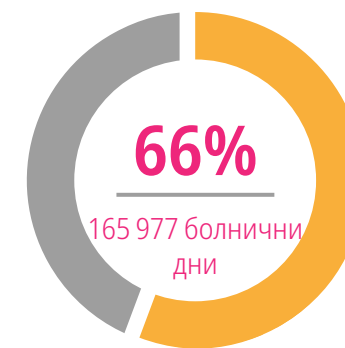
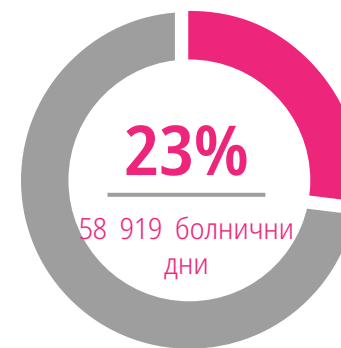
Злокачествени новообразувания на дихателните органи

Хронична обструктивна белодробна болест

Източник: Национален център по общественото здраве и анализи, собствени изчисления

ПОТЕНЦИАЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА БРОЯ БОЛНИЧНИ ДНИ ПО ЗАБОЛЯВАНИЯ, 2014–2019 г.

*Базов сценарий : 252 331

- Сценарий I - при промяна от 1% на потребителските навици
- Сценарий II - при промяна от 15% на потребителските навици
- Сценарий III - при промяна от 50% на потребителските навици

Болести на органите на кръвообращението

Мозъчен инфаркт

Злокачествени новообразувания на дихателните органи

Хронична обструктивна белодробна болест

Източник: Национален осигурителен институт, собствени изчисления

КАКВО Е DALY?

DISABILITY ADJUSTED LIFE YEARS

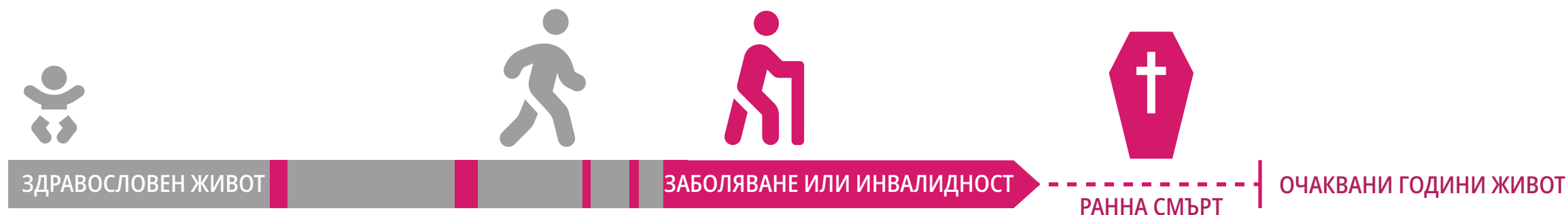
е измерител на общото бреме на заболяванията, изразено като кумулативния сбор на загубените години в следствие на лошо здраве, заболяване или смърт

=

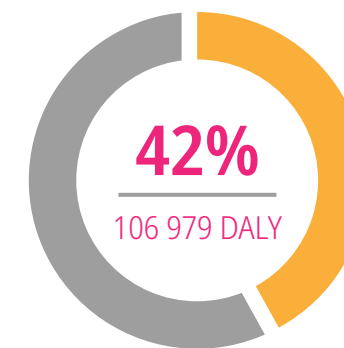
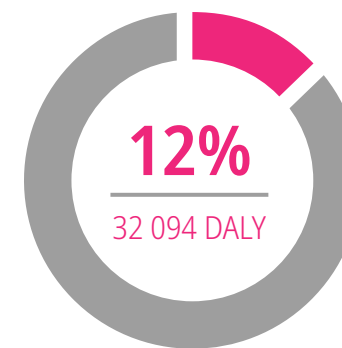
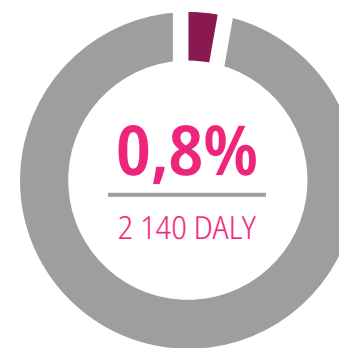
ГОДИНИ ЖИВОТ СЪС
ЗАБОЛЯВАНЕ

+

ЗАГУБЕНИ ГОДИНИ ЖИВОТ

ПОТЕНЦИАЛНО НАМАЛЯВАНЕ НА DALY ПО ЗАБОЛЯВАНИЯ, ГОДИНЦ, 2019 г.

*Базов сценарий : 9 500

- Сценарий I - при промяна от 1% на потребителските навици
- Сценарий II - при промяна от 15% на потребителските навици
- Сценарий III - при промяна от 50% на потребителските навици

Болести на органите на кръвообращението

Мозъчен инфаркт

Злокачествени новообразувания на дихателните органи

Хронична обструктивна белодробна болест

Източник: Global Health Data Exchange, собствени изчисления

ПРЕЗ 2019 Г. ПРОПУСНАТИТЕ ПОЛЗИ ЗА ИКОНОМИКАТА, СВЪРЗАНИ С
ТЮТЮНОПУШЕНЕ, ВЪЗЛИЗАТ
НА **4,4 МЛРД. ЛВ.** ИЛИ **3,7% ОТ БВП.**

ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ПРЕКИ ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЯНАТА НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ
НАВИЦИ И СВЪРЗАНИТЕ С НЕЯ ПО-НИСКИ НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВЪРХУ
ЗДРАВЕТО ДОСТИГАТ
1,8 МЛРД. ЛВ. ПРИ НАЙ-ОПТИМИСТИЧНИЯ СЦЕНАРИЙ,
КОЕТО Е НАМАЛЕНИЕ С **41%** В СРАВНЕНИЕ С БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ.

Източник: НСИ и собствени изчисления

